DIREKTĪVAS

KOMISIJAS DIREKTĪVA 2013/8/ES

(2013. gada 26. februāris),

ar ko tehnisko noteikumu pielāgošanas nolūkā groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/144/EK par dažām lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru sastāvdaļām un parametriem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/37/EK, kas attiecas uz tipa apstiprinājumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 74/150/EEK [1], un jo īpaši tās 19. panta 1. punkta b) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/144/EK [2] IV pielikumā izklāstīti vispārējie noteikumi un prasības par traktora un piekabes mehānisko sakabi un sakabes punkta vertikālo slodzi.

(2) Pēdējos gados Savienībā ir sākta jaunu sakabes veidu izmantošana, un tie šobrīd ir apstiprināti valstu līmenī, pamatojoties uz ISO standartiem. Tās ir bezšarnīra skavas sakabes (ISO 6489-5:2011), lodveida sakabes (ISO 24347:2005) un tapveida sakabes (ISO 6489-4:2004).

(3) Lai ņemtu vērā pašreizējo tirgus stāvokli, līdz minimumam samazinātu iespējamo ietekmi uz drošību un ekonomiku un lai minētie sakabes veidi varētu saņemt EK tipa apstiprinājumu, attiecīgie sakabes veidi un ISO standarti ir jāiekļauj Direktīvā 2009/144/EK.

(4) Tādēļ Direktīva 2009/144/EK būtu attiecīgi jāgroza.

(5) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi saskaņā ar Direktīvas 2003/37/EK 20. panta 1. punktu izveidotā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2009/144/EK IV pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis ne vēlāk kā līdz 2014. gada 1. aprīlim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus minēto noteikumu tekstus.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2013. gada 26. februārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

[1] OV L 171, 9.7.2003., 1. lpp.
[2] OV L 27, 30.1.2010., 33. lpp.

PIELIKUMS

Direktīvas 2009/144/EK IV pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 1.1. punktu aizstāj ar šādu:

"1.1. "Traktora un piekabes mehāniskā sakabe" ir detaļas, kas uzstādītas traktoram un piekabei un ir nepieciešamas šo transporta līdzekļu mehāniska savienojuma izveidošanai.

Šī direktīva attiecas tikai uz traktoru mehāniskās sakabes detaļām.

Traktoriem izšķir dažādu tipu mehāniskās sakabes detaļas:

— skavas veida sakabe (sk. 1. un 2. attēlu 1. papildinājumā),

— bezšarnīra skavas sakabes (sk. 1.d attēlu 1. papildinājumā),

— vilkšanas āķis (skatīt 1. attēlu – "Sakabes āķa izmēri" ISO 6489-1:2001),

— sakabes stienis (sk. 3. attēlu 1. papildinājumā),

— lodveida sakabe (sk. 4. attēlu 1. papildinājumā),

— tapveida sakabe (sk. 5. attēlu 1. papildinājumā).";

2) pielikuma 2.7. punktu aizstāj ar šādu:

"2.7. Spīlēm jāļauj sakabes stieņa gredzeniem grozīties vismaz par 90° pa labi vai pa kreisi ap sakabes garenvirziena asi ar fiksētu bremzēšanas momentu 30 līdz 150 Nm.

Sakabes āķim, bezšarnīra skavas sakabei, lodveida sakabei un tapveida sakabei jāļauj sakabes stieņa gredzeniem grozīties vismaz 20° pa labi un pa kreisi ap sakabes garenvirziena asi.";

3) pielikuma 3.1. punktu aizstāj ar šādu:

"3.1. **Izmēri**

Traktora mehāniskās sakabes detaļu izmēriem jāatbilst 1. papildinājuma 1.–5. attēlā un 1. tabulā norādītajiem izmēriem.";

4) pielikuma 3.3.1. punktu aizstāj ar šādu:

"3.3.1. Maksimāli pieļaujamo statisko vertikālo slodzi nosaka ražotājs. Tomēr tā nekādā ziņā nedrīkst pārsniegt 3 000 kg, izņemot lodveida sakabi, kurai maksimālā vērtība nedrīkst pārsniegt 4 000 kg.";

5) pielikuma 3.4.1. punktam pievieno šādu teikumu:

"Masu m_t, m_{lt}, m_a un m_{la} izsaka kg.";

6) pielikuma 4.2. punktu aizstāj ar šādu:

"4.2. Par katra tipa mehānisko sakabes detaļu pieteikumam pievieno šādus dokumentus un informāciju:

— sakabes ierīces rasējumi (trīs eksemplāros). Šajos rasējumos jo īpaši jābūt sīki parādītiem vajadzīgajiem izmēriem, kā arī montāžas ierīces izmēriem,

— sakabes ierīces īss tehniskais apraksts, kurā norādīts konstrukcijas veids un izmantotais materiāls,

— norāde par 2. papildinājumā minēto D vērtību dinamiskajiem testiem vai 3. papildinājumā minēto T vērtību (vilces masa tonnās) statiskajiem testiem, ko nosaka, tehniski pieļaujamo piekrautas piekabes masu reizinot ar 1,5, kā arī maksimālo vertikālo slodzi S (izsaka kg) sakabes punktā,

— pēc tehniskā dienesta pieprasījuma viens vai vairāki sakabes ierīces paraugi.";

7) pielikuma 5.1.3. un 5.1.4. punktu aizstāj ar šādiem:

"5.1.3. ja stiprība pārbaudīta saskaņā ar 2. papildinājumu (dinamiskajos testos):

pieļaujamā D vērtība (kN),

statiskās vertikālās slodzes S vērtība (kg);

5.1.4. ja stiprība pārbaudīta saskaņā ar 3. papildinājumu (statiskajos testos):

vilces masa T (tonnās) un sakabes punkta vertikālā slodze S (kg).";

8) pielikuma 6. punktu aizstāj ar šādu:

"6. EKSPLUATĀCIJAS INSTRUKCIJAS

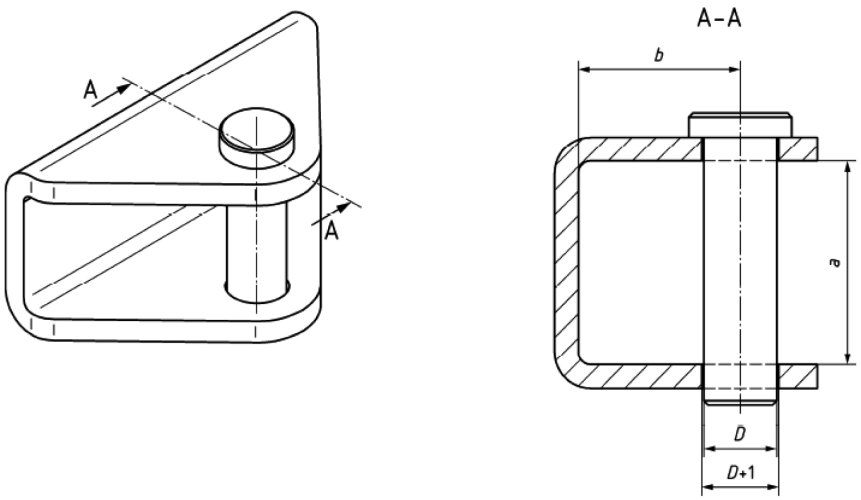
Visām mehāniskajām sakabēm jābūt līdzi ražotāja sagatavotām ekspluatācijas instrukcijām. Šajās instrukcijās jānorāda EK detaļas tipa apstiprinājuma numurs, kā arī D (kN) vai T (tonnas) vērtība atkarībā no sakabei veiktā testa.";

9) pielikuma 1. papildinājumu groza šādi:

a) aiz 1.c attēla iekļauj šādu u un 1. tabulu:

"1.d attēls

Bezšarnīra skavas sakabe (atbilst ISO 6489-5:2011)

1. tabula

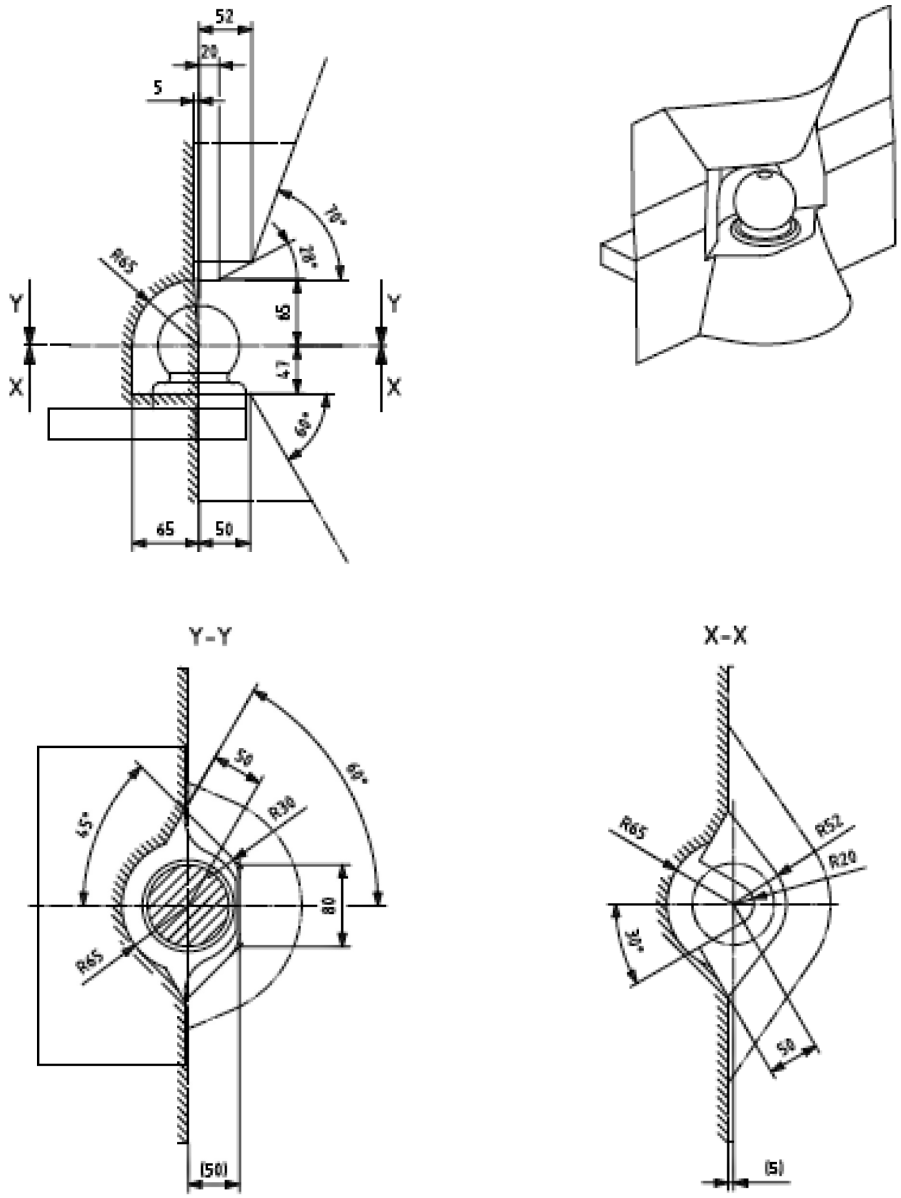
Piekabes vai darbarīka skavas sakabes formas un izmēri

Vertikālā slodze S kg	**D vērtība** D kN	**Forma**	**Izmērs** mm		
			D ± 0,5	a min.	b min.
≤ 1 000	≤ 35	w	18	50	40
≤ 2 000	≤ 90	x	28	70	55
≤ 3 000	≤ 120	y	43	100	80
≤ 3 000	≤ 120	z	50	110	95"

b) papildinājumam pievieno šādu 4. un 5. attēlu:

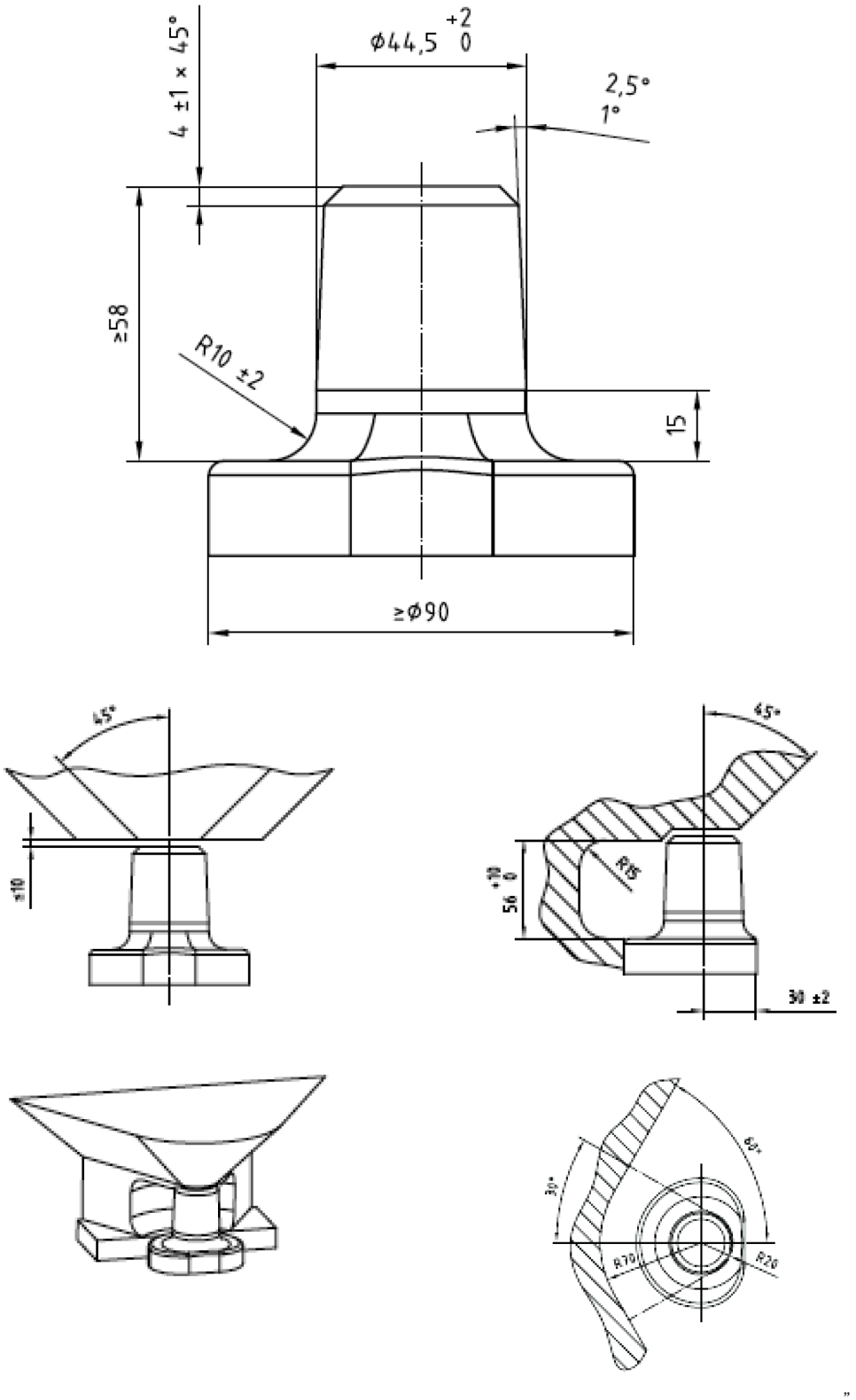
"4. attēls

lodveida sakabe (atbilst ISO 24347:2005)

5. attēls

tapveida sakabe (atbilst ISO 6489-4:2004)

”

10) pielikuma 2. papildinājumu groza šādi:

a) papildinājuma 2. punkta piekto un sesto daļu aizstāj ar šādām:

"Vertikālos spēkus taisnos leņķos pret kustības virzienu izsaka ar statisko vertikālo slodzi S (kg).

Tehniski pieļaujamo masu M_T un M_R ražotājs norāda tonnās.";

b) papildinājuma 3.2. punktu aizstāj ar šādu:

"3.2. Testa spēki

Testa spēku ģeometriski veido horizontālais un vertikālais spēks.

$$F = \sqrt{F_h{}^2 + F_v{}^2}$$

kur:

F_h = ± 0,6 · D (kN) mainīga spēka gadījumā,

vai

F_h = 1,0 · D (kN) pieaugoša spēka gadījumā (vilce vai spiešana),

F_v = g · 1,5 · S/1 000 (vērtību izsaka kN),

S = sakabes stieņa slodze (slodze uz sliedi, izsaka kg).";

11) pielikuma 3. papildinājuma 1.5. punktu aizstāj ar šādu:

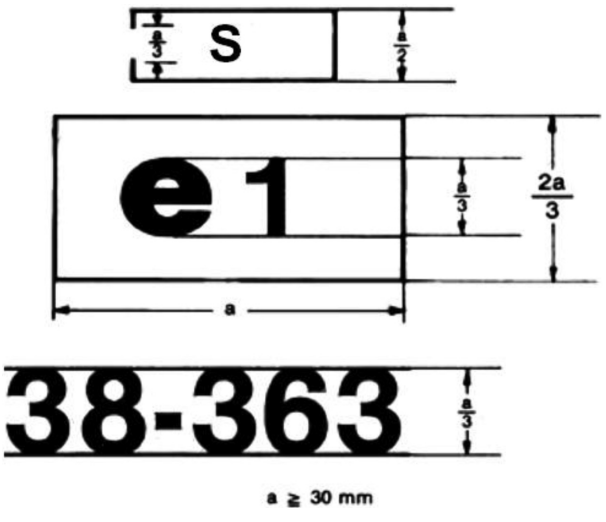
"1.5. Pirms 1.4.2. punktā minētajiem testiem jāveic tests, kur sākotnējā slodze trīskārt pārsniedz ražotāja noteikto maksimāli pieļaujamo vertikālo spēku (daN, vienāds ar g · S/10), ko pakāpeniski palielina no sākotnējās slodzes 500 daN, to pieliekot sakabes ierīces atskaites punktā.

Testa laikā sakabes ierīces pastāvīgā deformācija nedrīkst pārsniegt 10 % no maksimālās elastīgās deformācijas.

Pārbaudi veic pēc vertikālā spēka (daN, vienāds ar g · S/10) noņemšanas un, atgriežoties pie sākotnējās slodzes 500 daN.";

12) pielikuma 4. papildinājumam pievieno šādu paraugu:

"**EK tipa apstiprinājuma zīmes paraugs**

a ≥ 30 mm

Sakabei, uz kuras ir attēlā redzamā EK detaļas tipa apstiprinājuma zīme, EK detaļas tipa apstiprinājums piešķirts Vācijā (e1) ar numuru 38-363, un tai ir veikts statiskās izturības (S) tests.";

13) pielikuma 5. papildinājumu groza šādi:

a) papildinājuma nosaukumu aizstāj ar šādu:

"**PAZIŅOJUMS PAR EK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANU, NORAIDĪŠANU, ANULĒŠANU VAI ATTIECINĀŠANU UZ CITU TIPU SAISTĪBĀ AR SAKABES IERĪCES IZMĒRIEM, STIPRĪBU UN VERTIKĀLO SLODZI SAKABES PUNKTA (SKAVAS TIPS, BEZŠARNĪRA SKAVAS SAKABES, VILKŠANAS ĀĶIS, TRAKTORA SAKABES STIENIS, LODVEIDA SAKABE UN TAPVEIDA SAKABE)**";

b) papildinājuma 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Sakabes ierīces tips (skavas veids, bezšarnīra skavas sakabes, vilkšanas āķis, traktora sakabes stienis, lodveida sakabe, tapveida sakabe) ([2]):"

c) papildinājuma 5.1. un 5.2. punktu aizstāj ar šādiem:

"5.1. *Dinamiskais tests:*

D vērtība:

..... (kN)

vertikālā slodze (S) sakabes punktā:

..... (kg)

5.2. *Statiskais tests:*

vilces masa T:

..... (tonnās)

vertikālā slodze (S) sakabes punktā:

..... (kg)"

14) pielikuma 7. papildinājuma 9. punktu aizstāj ar šādu:

"9. Pieļaujamā statiskā vertikālā slodze sakabes punktā:

..... (kg)"